

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Clavdii Espencei Theologi Parisiensis De Evcharistia, Eivsque Adoratione, Libri Qvinque

Espence, Claude d'

Parisiis, 1573

Cap. XIII. Eucharistiae à nouo sacerdote per dies XL. sumptae ritus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30397

de corpore aut esu locutus: imò inuenitur postea com-
 disse, postea bibisse non inuenitur. Hæc ratiocinator il-
 le, non admodum firmè quo ad hoc postremum, nisi quòd
 Dominum & de Paschate à se postea non edendo pol-
 licitum, de veteri exponeret. Verum an nouum pascha,
 hoc est, Eucharistiam postea quoque cum Emauntinis *Luc. 24.*
 peregrinis in fractione panis sumpserit, præterquã quod
 non certò liquet, non est præsentis nunc instituti. Face-
 ret & ad Eucharistiæ præsanctificatæ asseruatione, quod *Nicephor.*
 sequitur, nisi eius scriptor inter schismata quæ post IIII. *lib. 18. c. 45*
 & V. Synodum in Ecclesiam irrepserunt, reponeret, &
 quo tempore quam quisque voluisset, placitum sibi sum-
 pisse potestatem. Acephalos ita dictos, quòd sub Episco- *Acephali.*
 pis non essent, iis apud eos defunctis, nec baptismum, nec
 oblationem, nec rem aliquam diuinam, aut vllum Eccle-
 siæ ministerium pro recepto ac solenni more celebratum.
 Quicquid tamen est, id referam, Valeat, aiunt, quod va-
 lere possit. Communionem, ait historia, illi à plurimo
 tempore asseruatam habentes, feriis paschalibus, in mi-
 nutissimas incisam partes, conuenientibus ad se homini-
 bus dederunt. Habes & apud hæreticos Eucharistiæ con-
 seruatione. Nisi fortè Nicephorus id & inter cætera non
 pro Ecclesiæ more ab eis administrata recenset.

*Eucharistia à nouo sacerdote per dies XL. olim
 sumpta ritus. Cap. XIII.*

Rit & alius conseruandi consumendiq; præ-
 sanctificata modus, omnium adhuc dictorum
 mirabilissimus, cuius ante annos plus 500. *Fulbertus*
 meminit Fulbertus Carnotensis episcopus, *cũ Pascha-*
 speciali de hoc ad Pinardum siue Finardum *sio impres-*
 epistola, Hostiam sacerdos recens ab Episcopo promo- *sus, Loua-*
 tus de manu ordinatoris susceptam, quotidiano vsu ad *nij an. 1561.*
 quadragesimum vsque diem minutatim cõsumebat. Ro-
 gatus eius rei rationem & autores, respondit putauisse se
 hoc omnibus Ecclesiis eatenus assuerum, nulli vel nouum,
 vel vanum. Prouinciales certè Episcopos in eum ritum
 omnes consentire. Porrò cum quidam inter alios ordi-

natus, hostiæ, sicut & alij coordinati, ab ordinatore sumpta, in pergameno ad eum usum parato inuolutæ portioniculam quotidie iuxta computatum instantium dierum numerum fumeret, accidit ut quadam die expletis mysteriis, vestimenta cum sindone altaris colligens incautiùs immemor, minusque diligens, thesaurum cœlestem infœlix amissum, in crastinum celebratione reperita, instante communicandi hora, non inueniēs, turbaretur: & consternatus fursum deorsum cursitans, nec signum aliquod reperiret. Quod Episcopus audiens fratris negligentia factum, vnius reatum omnibus in commune statuit pœnitendū, reum autem arctioris pœnitentiæ disciplina corrigendum. Hac ergo occasione rogatus Episcopus, num ei videretur, salua ordinis religione, sanctificatum panem, primo vel secūdo sanctificationis die totum simul percipi posse, quem videbat non sine periculo tantis temporis tractu sumi, præsertim cum nosset raros huius ordinis viros peruigilem ea in re curâ adhibere, Fulbertum velut hebetiorem increpans, respondit ita esse quod quærebat, si discipulis ad prædicationis officium in mundum mittendis, adhuc tardis & dubitantibus sufficiens resuscitati corporis speciem semel vidisse, quam contem-
Act. 1. semel visam Dominus ab eis repente non subtraxit, sed per quadragenos dies, sibi cōplacitos sui glorificati reuelata facie, tanquam panis cœlestis suauitate refecit. Episcopus ergo vices Christi tenens, sacerdotes in plebem subiectam missurus, Eucharistiam eis per tot dies sumendam distribuit, ut dum, verbi gratia, quotidie cœlestis panis alimoniam reficiuntur, tempus illud in mente habeant, quo per tot dies Dominus discipulis apprensus & consecutus, desideratæ visionis satietate refecit. Fulbertus ad hoc responsum præ familiaritate studiosius requirentium idem mysterium supplere posset panis à presbyteris quotidiana celebratione sacratus, audiuit, Ut multæ sunt Ecclesiæ per vniuersum terrarum orbem propter diuersa loca, vna tamen sancta Ecclesia Catholica propter vnam fidem, sic & multæ oblatae propter offerentium vota, vna panis est propter vnitatem corporis Christi. Nam panis ab Episcopo consecratus, & panis à sacerdote sanctifica-

Corpus Domini vnum

eus, in vnū & idem Christi corpus *transfunditur* propter
 secretam vnus operantis potentiae virtutem. Sed *quodam modo aliud*
modo aliud esse dicitur, quod in virginali vtero sumpta
 carne crucis sustinuit iniuriam, de sepulcro surgens disci-
 pulis apparuit, cuius memoriam in pane presbyteris col-
 lato agit Episcopus: aliud quid (quod) per mysterium a-
 gitur, dum Episcopi & omnes sacerdotes in mensa alta-
 ris sub sacramento comunicatae (communionis) carnis,
 panem sanctum secreta oratione quotidie cōsecrare vi-
 dentur, quod ad illud respicit, quod consecrantes nuper
 ordinati presbyteri, cum pontificali oblatione percipiūt.
 Nam illud Dominicum corpus ex mortuis suscitātū, &
 in caelis locatum non moritur, illud sacramento (seu in
 sacramento) dum quotidie consecratur & sumitur, quasi
 quotidie nobis moritur, resurgit, apparet. Sed nec in hoc
 mēs fidelium scandalū dubietatis debet incurrere, quōd
 Christum morte semel gustata iam non vltra moriturū
 audit, cum carne assumpti hominis in paterna gloria se-
 dētem, & hīc sanctificatum panem audit item nomina-
 ri verum Christi corpus, dum & illud de Virgine assump-
 tum, & istud de materiali virginalique creatura con-
 secratum, vnus idēque artifex Spiritus inuisibili ope-
 ratione in substantiam verae carnis *transfundit*, carnis vi-
 delicet non cuiuslibet, sed verē carnis de qua ipse, Ni-
 si (ait) manducaueritis carnem meam, non habebitis vi-
 tam in vobis: quod vtiq; exponi alio tempore indi-
 get, & fidei oculis intueri. Hoc autem quod ad praesens
 spectat, quod nec subitis nec nouis adinuetionibus con-
 stat expositum, soluamus. Nosti Hebraeis sub Mose
 manna de caelo per annos quadraginta subministratum.
 Qui populi dux secundis adiutoribus septuaginta vi-
 ris sustentabatur, presbyterorum formam exprimentis
 bus, nunc in Ecclesia nouitia pontificale onus susci-
 piendum, & regendis populis inuigilantium. Porro qui
 sumens de spiritu Moyse senioribus illis dedit, per quos
 populum ille sibi commissum per tot annos iudicauit,
 idem dux noster Dominus Iesuschristus, discipulos ad
 praedicationis officium in mundum missurus, eis spirita-
 lium dona charismatū infudit. Illi post immolationem

*ob idē, quo-
modo aliud
& aliud.*

*Oratione
cōsecratus.*

Rom. 6.

Ioan. 6.

Manna.

Exod. 16.

Septuagin-

ta seniores

presbytero-

rum typus.

Numer. 11.

agni paschalis manna cœlitus misso per quadraginta annos sustentati, hi cœlestis Agni peracta passione per XL. dies glorificati corporis specie reuelata, tanquam cœlesti suauitate resecti. Quem cœlestem cibum, quam suauitatem Angelicam, non per typicas aut umbratiles figuras, sed per indubitatam vnionis veritatem, repræsental Dominicus ille cibus, quem per XL. dies sumendum tanquam salutis viaticum Pontifex noui Ecclesię cultoribus distribuit, quos suę pastoralis curę vicarios adiutores ad erudiendam plebem sibi commissam constituit, vt dum hunc præ oculis habentes degustant, illū mente tractent, qui de cruce morte triumphata ad Patrem ascendit: dum à semetipsis consecratum corpus percipiunt, illum fidei gustu experiantur, per quē Christus nobis quotidie moritur, resurgit, & ad consummationem vsque seculi manere se nobiscum pollicetur. Hęc Fulbertus memoria, vt inquit, ex Romano scrinio, cuius exemplaria tum perdidit, super ea obseruatione, se consulenti, vt quod irrationabiliter consultori factum videretur, sanioris consilij ratiōne corrigeret, præfatus in primis huiusmodi obseruantiarum in aliis & aliis Ecclesiis diuersitatem non offendere, vbi non scinditur fidei vnitas: Neq; nos scandalisandos, siquidem diuersam obseruationē audimus, non diuersam fidem. Et ritus quidem huius seu nationalis seu prouincialis, quando alibi mihi non occurrit, sit penes Fulbertum fides.

Viaticum.

Matt. 28.

*Obseruatiã
non scindunt
fidei vnitas.*

Eucharistia extra vsum asseruata cultaque.

C A P. X V.

*Eucharistia etiam
nō sumpta,
adorata.*

Erūm quid tandem, dicit aliquis, ad Eucharistię adorationem, hoc est, ad præcipuum huius farraginis argumentum, tot tamque multiplices eius vel asseruationis, vel absorptionis modi atque casus? Multum per omnia sanè, ac per omnem modū, vt cuius nulla vel asseruata vel absorpta, etiam si non sumpta mentio, non ferè cum cultus ac reuerentię inter eam etiam non sumendam, sed vel asseruadam, vel etiam absumentam,